

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Seçim Kampanyasında Yükselttiği Güncel Talepler

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, bütün bir seçim dönemi boyunca yaptığı çalışmalarda, radyo-TV konuşmalarında, işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın ekonomik-demokratik taleplerinin ve ulusal demokratik taleplerin ısrarlı savunucusu oldu. Bu taleplerin, «halk güçlerinin demokratik halk iktidarına giden yolda burjuvaziye dayatılmasının ve ekonomik-demokratik kazanımlarla iktidar mücadelesini güçlendirmenin» önemini sürekli vurgulayan TSiP, bu tespit ve önerilerini seçim döneminin tüm ajitasyon-propaganda çalışmalarında yansıttı. Emperyalistlerden ve yerli işbirlikçilerinden kaynaklanan politika ve uygulamalar nedeniyle siyasal demokrasi konusunda işçilerin, köylülerin, memur ve teknik elemanların, kadın ve çocukların, tüm dargelirli çalışanların hakları ve talepleri üzerinde, ezilen ulusun insan temel hak ve özgürlükleri, ulusal demokratik hakları üzerindeki baskılara karşı» yoğun ve etkili bir seçim kampanyası yürüttü. Sosyalistlerin ve halk güçlerinin birliği doğrultusunda, «emekçilerin de öz-

lemi ve somut talebi olan» birlik hedefine ulaşmada somut adımlar attı.

Devrimci Demokratlarla bütün seçim düzeyinde, bağımsız adaylar ve Birlik Dayanışma ile pek çok ilde seçim işbirliğinin gerçekleştirilmesinde, emekçilerin birlik özemlerinin seçimlerde büyük ölçüde somutlanmasında ve halkçı işbirliğinin temellerinin atılmasında, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin doğru tespitlerinin ve bunların ısrarlı ve doğru bir politikayla hayata geçirilmesinin belirleyici rolü vardır.

Halk güçlerinin nihai kurtuluş mücadelesinde, güncel bakımdan yeni demokratik mevzilerin ve ekonomik-siyasal hakların elde edilmesi, «halk hareketinin birleşmelerinden sosyalist ve demokratik mücadeleden bütünleştirilerek ikincinin birinciyeye bağımı kılınması açısından» önemlidir.

GERÇEK Gazetesi, seçimlerde ısrarla savunulan ve kitlelerin mücadele şifhaları haline getirilmiş bulunan bu güncel ve ivedi taleplerin en önemlilerini topluca sıralamayı bir görev sayar.

TÜRKİYE'NİN DEMOKRATİKLEŞMESİ DOĞRULTUSUNDA

● Sıkıyönetim derhal kaldırılmalıdır.

● Faşist odaklar dağıtılmalı, MHP, ÜGD ve diğer faşist örgütler kapatılmalı, sorumluları cezalandırılmalıdır.

● 12 Mart döneminde Anayasa'da yapılan anti-demokratik değişiklikler iptal edilmeli, Anayasa demokratlaştırılmalıdır.

● Başta 141-142 olmak üzere, fikir ve örgütlenme özgürlüğünü engelleyen her türlü ceza kanunu maddesi kaldırılmalıdır.

● Kitaplar, yayın organları ve sanat eserleri üzerindeki yasaklamalara son verilmelidir.

● Siyasi partiler ve seçim kanunu demokratlaştırılmalı, bütün halkın hayatın her alanında ve her sosyal ve ekonomik birimde, siyasi örgütlenme dahil olmak üzere, serbestçe örgütlenmesini sağlayacak hale getirilmelidir.

● Siyasi partiler kanununun şoven ve ırkçı 89. maddesi iptal edilmeli, aynı kanunun 106. maddesinde yer alan Türkiye'de komünist adıyla parti kuramayacağı söylenen ibare kaldırılmalıdır.

● Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasağa son verilmelidir.

● 1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası dayanışma ve mücadeleye günü olarak yasallaşmalıdır.

● Memurlara ve derneklere konan siyaset yasağı kaldırılmalıdır.

● İdam cezası kaldırılmalıdır.

● Gözaltı süresi hiç bir durumda 24 saati geçmemelidir.

● Faşistler ve gericiiler dışında, siyasi nedenlerle cezavinde bulunan tüm tutuklu ve mahkumlar serbest bırakılmalıdır.

● Toplum polisi kaldırılmalıdır.

● Jandarma, komando ve polis baskısına son verilmeli, dayak, işkence ve keyfi muameleler ve rüşvet sona erdirilmeli, sorumluları mutlaka cezalandırılmalıdır.

● Sağlık hizmetleri tüm yurttaşlara parasız olarak sağlanmalıdır.

● Sağlık hizmetleri tüm yurttaşlara parasız olarak sağlanmalıdır.

● Çekendü yıkımı kesin olarak yasaklanmalıdır.

● Konut kiralari, her belediye çevresinde, sendikaların, belediyelerin ve kiracı temsilcilerinin katılacağı bir komisyon tarafından tespit edilmelidir.

● ULUSAL DEMOKRATİK ÖZGÜRLÜKLER İÇİN

● Ulusal demokratik ilkelere, ulusların arasındaki zora dayalı her türlü bağa karşı çıkmak ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunmaktır.

● Bu nedenle, ulusal demokratik hak ve istemler üzerindeki her türlü baskıya ve egemen milliyetçiliğe karşı çıkmak asgari demokratik gerektir.

● Başka ulusları ezen bir ulusun kendisinin de özgür olamayacağı geçirdiği yola çıkarak, ulusal baskılara karşı tüm demokratik güçler birleşmelidir. Gerçek kardeşliğin bu önkoşulu, ancak halk güçlerinin dayanışmasıyla sağlanabilir.

● İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Sonuç Belgesi ve Avrupa İnsan Haklarını Koruma Sözleşmesi gibi, Türkiye'nin de altına imza koyduğu önemli uluslararası demokratik belgelerde yazılı tüm ulusal demokratik ve kültürel haklar hayata geçirilmelidir.

● Faşizmin, şovenizmin ve her türlü siyasi gericiiliğin Türkiye'de özel olarak sistemlice köküklediği Sovyet, Kürt ve Yunan düşmanlığına karşı, halkların kardeşliğine düşman tüm uygulamalar, politika ve propagandalara karşı, egemen milliyetçiliğin demagojilerine ve oyunlarına karşı demokratik ilkelere hayata geçirilmelidir.

● Anayasada yazılı olduğu halde kağıt üzerinde kalan ve yurttaşlar arasında ırk, dil, din, mezhep ayırımı gösterilmemesini öngören demokratik hükümler hayata geçirilmelidir.

● Helsinki Belgesinin 7 ve 8. ci maddelerinde yazıldığı şekilde ulusal dil ve kültürlerin, öndeki anti-demokratik bariyerler kaldırılmalı, tüm yurttaşlara istediği dilden, okuma, yazma, yayın çıkarma ve eğitim yapma hakkı ve olanağı tanınmalıdır.

● Kadın-Erkek ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret verilmelidir.

● Kadın sağlığına zarar veren alanlarda kadınların çalıştırılması yasaklanmalıdır.

● Fuhuş kesin olarak yasaklanmalı, teşvik edenlerin cezaları artırılmalıdır.

● Analık ve çalışma koşulları bağdaştırılmalı; çalışan ananelerin çalışma koşulları çocuklarının sağlığı beslenmesi, eğitilmesi ve yetiştirilmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

● KADINLAR İÇİN

● Tüm memurlara grevli-toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı tanınmalıdır.

● Memurların siyasi örgütlenme ve faaliyetlerini yasaklayan kanun maddeleri kaldırılmalıdır.

● Memurların tertî, nakil vb. özlük işlemleri, bakanlıklardan bağımsız özerk bir kurul eliyle gerçekleştirilmeli, ileric-demokrat memur kıyımına son verilmelidir.

● KADINLAR İÇİN

● Kadın-Erkek ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret verilmelidir.

● Kadın sağlığına zarar veren alanlarda kadınların çalıştırılması yasaklanmalıdır.

● Fuhuş kesin olarak yasaklanmalı, teşvik edenlerin cezaları artırılmalıdır.

● Analık ve çalışma koşulları bağdaştırılmalı; çalışan ananelerin çalışma koşulları çocuklarının sağlığı beslenmesi, eğitilmesi ve yetiştirilmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

● GENÇLİK İÇİN

● Seçme yaşı 18'e, seçilme yaşı 21'e indirilmelidir.

● Öğrenimdeki bilim ve öğrenim özgürlüğünü kısıtlayan, öğrencilerin demokratik örgütlenmesini engelleyen tüm anti-demokratik mevzuat ve uygulamalara son verilmelidir.

● Yüksek öğrenime giriş ücreti kaldırılmalı, her öğrencinin istediği yerde ve dalda yüksek öğrenim görmesi sağlanmalıdır.

● 16 yaşından küçüklerin çalıştırılması yasaklanmalı, 16-18 yaş arasında işgününün 6 saate sınırlandırılmalıdır.

● BAĞIMSIZLIK VE BARİŞ İÇİN

● Ülke bağımsızlığına ve egemenliğine karşı olan bütün emperyalist kuruluşlardan, NATO başta olmak üzere, çekilmelidir.

● ABD ile olan ikili antlaşmalar tek tarafı feshedilmeli, yenilerine olanak verilmemeli, ülkemizdeki her çeşit Amerikan üssü kapatılmalıdır.

● Bölge ve dünya barışına katkı getirecek, yuymuşa sürecine yardımcı olacak bir dış politika izlenmeli, barış içinde birlikte yaşama ilkesi benimsenmelidir.

● Kıbrıs'ın bağımsızlığına, toprak bütünlüğüne, egemenliğine ve bağımsızlığına saygı gösterilmeli, bu amaçla öncelikle Birleşmiş Milletler kararları uygulanmalı, adada her iki topluluğun da haklarını güvence altına alacak bir statüünün adil ve halkçı bir çözüm olarak getirilmesi için Birleşmiş Milletler çerçevesinde bir uluslararası konferans toplanmalıdır.

● Türkiye, Doğu Akdeniz'in güvenliğini için, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Sonuç Belgesinde (Helsinki Belgesinde) yazılı ilkelere uymalıdır.

laylıklar gösterilmeli, yasama ve çalışma koşulları köylüler yararına düzenlenmelidir.

● Emekçi köylülerin, tarımda ve hayvancılıkta, üretimi arttıracak ileri teknolojiden yararlanmaları için gerekli kolaylıklar gösterilmelidir.

● MEMURLAR İÇİN

● Tüm memurlara grevli-toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı tanınmalıdır.

● Memurların siyasi örgütlenme ve faaliyetlerini yasaklayan kanun maddeleri kaldırılmalıdır.

● Memurların tertî, nakil vb. özlük işlemleri, bakanlıklardan bağımsız özerk bir kurul eliyle gerçekleştirilmeli, ileric-demokrat memur kıyımına son verilmelidir.

● KADINLAR İÇİN

● Kadın-Erkek ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret verilmelidir.

● Kadın sağlığına zarar veren alanlarda kadınların çalıştırılması yasaklanmalıdır.

● Fuhuş kesin olarak yasaklanmalı, teşvik edenlerin cezaları artırılmalıdır.

● Analık ve çalışma koşulları bağdaştırılmalı; çalışan ananelerin çalışma koşulları çocuklarının sağlığı beslenmesi, eğitilmesi ve yetiştirilmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

● KADINLAR İÇİN

● Tüm memurlara grevli-toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı tanınmalıdır.

● Memurların siyasi örgütlenme ve faaliyetlerini yasaklayan kanun maddeleri kaldırılmalıdır.

● Memurların tertî, nakil vb. özlük işlemleri, bakanlıklardan bağımsız özerk bir kurul eliyle gerçekleştirilmeli, ileric-demokrat memur kıyımına son verilmelidir.

● KADINLAR İÇİN

● Kadın-Erkek ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret verilmelidir.

● Kadın sağlığına zarar veren alanlarda kadınların çalıştırılması yasaklanmalıdır.

● Fuhuş kesin olarak yasaklanmalı, teşvik edenlerin cezaları artırılmalıdır.

● Analık ve çalışma koşulları bağdaştırılmalı; çalışan ananelerin çalışma koşulları çocuklarının sağlığı beslenmesi, eğitilmesi ve yetiştirilmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

● KADINLAR İÇİN

● Kadın-Erkek ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret verilmelidir.

● Kadın sağlığına zarar veren alanlarda kadınların çalıştırılması yasaklanmalıdır.

● Fuhuş kesin olarak yasaklanmalı, teşvik edenlerin cezaları artırılmalıdır.

● Analık ve çalışma koşulları bağdaştırılmalı; çalışan ananelerin çalışma koşulları çocuklarının sağlığı beslenmesi, eğitilmesi ve yetiştirilmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

● KADINLAR İÇİN

● Kadın-Erkek ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret verilmelidir.

● Kadın sağlığına zarar veren alanlarda kadınların çalıştırılması yasaklanmalıdır.

● Fuhuş kesin olarak yasaklanmalı, teşvik edenlerin cezaları artırılmalıdır.

● Analık ve çalışma koşulları bağdaştırılmalı; çalışan ananelerin çalışma koşulları çocuklarının sağlığı beslenmesi, eğitilmesi ve yetiştirilmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

● KADINLAR İÇİN

● Kadın-Erkek ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret verilmelidir.

● Kadın sağlığına zarar veren alanlarda kadınların çalıştırılması yasaklanmalıdır.

● Fuhuş kesin olarak yasaklanmalı, teşvik edenlerin cezaları artırılmalıdır.

Sosyalistlerin Uluslararası Politika İlkeleri

● Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, uluslararası politikasının ilkelere işçi sınıfı enternasyonalizmi temelinde kurmuştur.

● Uluslararası planda, barış içinde birlikte yaşama ilkesi sosyalist dış politikasının temelidir.

● Sosyalizm uluslararası zora dayalı her türlü bağın karşındadır. Tümyle gönüllü bağları ve serbest rızaya dayalı ilişkileri savunur.

● Bu nedenle ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, gönüllü bağların somutlanması ilkedir.

● Nerede bir ulus diğer

bir ulusu eziyorsa, enternasyonalistler, o ulusal tahakküme karşı çıkarlar.

● Sosyalizm, savaş olgusunu haklı ve haksız savaşlar olarak ayırır. Haksız (emperyalist) savaşlara karşı çıkar, haklı savaşları destekler.

● Haklı savaşlar, emekçi halkların sosyal devrim savaşları (devrimci iç savaşları) ve ezilen ulusların ulusal kurtuluş savaşlarıdır.

● Haksız savaşlar ise, burjuva devletlerinin ve gerici iktidarların kendi aralarındaki çıkar çatışmalarına dayalıdır.

● Sosyalistler, haksız savaşlara karşı barışı, haklı savaşlar önünde ise, ulusal ve sosyal devrimi savunurlar.

● Günümüzde uluslararası düzeydeki güçler mücadelesi, emperyalizm ve uluslararası gericiilik ile dünya devrimci süreci arasındaadır.

● Bu güçler mücadelesinin belirleyicisi, dünya kapitalist sistemi ile dünya sosyalist sistemi arasındaadır.

● Dünya devrimci süreci, dünya sosyalist sistemi öncülüğünde, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve

ulusal kurtuluş hareketinden oluşur.

● Emperyalizme, uluslararası gericiliğe, sömürgecilliğe ve yeni sömürgecilliğe karşı, verilen ulusal kurtuluş savaşlarını desteklemek sosyalistlerin en başta gelen görevlerindenidir.

● Dünya sosyalist sistemi öncülüğünde dünya barış güçlerinin emperyalizme ve militarizme karşı, silahlanma yarışına karşı yürüttükleri barış mücadelesi, dünya devrimci sürecinin en önemli görevlerindenidir.

● Barış politikasının

bugünkü somutlanması, yuymuşamadır. Yuymuşamanın geri dönüşsüz bir süreç haline gelmesi için, politik detant, mutlaka askerî detanta bütünleştirilmelidir.

● Böylece, kimyasal ve bakteriyolojik silahlar ve nütron bombası yasaklanmalı, nükleer silah üretimi durdurulmalı, giderek tüm nükleer silah depoları yok edilmeli, karşılıklı kuvvet indiriminden geçirilerek, askeri bloklar dağıtılmalı ve böylece genel ve tam silahsızlanmaya ulaşılmalıdır.

Karayip ülkeleri bölgede gerginlik istemiyor

Castries (a.a.) — Karayipler bölgesinde Amerikan askeri varlığının artırılmasını öneren Birleşik Amerika Başkanı Carter'ın cevaplandırılan dört Karayip ülkesi, bölgedeki ülkelerin ye-

ni silahlara değil ekonomik yardımlara ihtiyacı olduğunu söylemiştir.

Ortak bir bildiri yayınlayan Jamaica, Grenada, St. Lucia ve Guyana hükümetleri, Karayip

ülkelerinin ekonomik güçlükler içinde olduğunu ve işsizlik sorununun büyük boyutlara ulaştığını hatırlatmışlardır.

ABD'nin bu ülkeler için izleyeceği ortak bildiri, bölgenin barış bölgesi olarak kalması istediği belirterek bölgede gerginliği artıracak ve bölge barışına zarar verecek her türlü girişimden kaçınılması gereği vurgulanmıştır.

Dört Karayip ülkesinin yayınladığı ortak bildiri, bölgenin barış bölgesi olarak kalması istediği belirterek bölgede gerginliği artıracak ve bölge barışına zarar verecek her türlü girişimden kaçınılması gereği vurgulanmıştır.

Grenada Devlet Başkanı Maurice Bishop ise, dörtlü bildiriye söylenenlerin ötesinde, ABD'nin bölgede gerginliği artırmak istediğini belirtmiştir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda bir konuşma yapmak üzere New York'a giderken Barbados'a uğrayan Grenada Devlet Başkanı Bishop, burada verdiği demeçte, ABD'nin, Panama, Küba ve Portoriko'da yeterince askeri üssü bulduğuna söyleyerek bölgede yeni üsler açılmasına kesinlikle karşı olduğunu vurgulamıştır.

İtalya'da işçilerin güçlü ekonomik-demokratik mücadelesi yükseliyor.

İtalya'da otomobil işçilerinin direnişi

Torino (a.a.) — Fiat otomobil fabrikasında çalışan işçilerin bazı arkadaşlarının işten çıkartılmasını protesto etmek için 3 saat süren iş bırakma eylemine katıldıkları açıklanmıştır.

İşçilerin bağlı oldukları sendikaların yetkilileri Fiat yöneticilerini tek tarafı hareket etmekte suçlamışlar ve işçilere kötü davranışları için firmayı şiddetle protesto etmişlerdir. Bu arada işçilerin Fiat yöneticilerinin tutumu karşısında

mahkeme yoluna başvuracakları kaydedilmektedir.

DÜNYA BARİŞ KONSEYİ:

«Avrupa'da yeni ABD roketlerine hayır»

Geçtiğimiz haftalarda Panama'da yapılan Dünya Barış Konseyi Prezidyumu toplantısında, «Dünya barışına yönelik yeni tehlikeyi önlemek gerekir: Avrupa'daki yeni ABD roketlerine hayır!» başlığını taşıyan bir bildiri kabul edildi.

Dünya Barış Konseyi, bildiriye, dünya ve özellikle Avrupa kamuoyunun dikkatini, barışa, yuymuşamaya ve silahsızlanmaya yönelik yeni ve son derece büyük tehlikeye çekiyor. NATO üyesi Batı Avrupa ülkelerindeki belirli çeşitlerdeki ABD millitarist güçlerinin baskısıyla Batı Avrupa'ya «Perşing-2» yeni Amerikan roketlerinin ve nükleer cephaneye taşıyabilen kanatlı roketlerin yerleştirilmesini kabul etmeye hazırlanıyor, kaydedilen bildiriye, NATO ülkelerindeki yeni roket-nükleer trmanış planlarının Helsinki Konferansı'nın özüne ters düşüğü, silahların sınırlandırılmasıyla ilgili olarak bundan sonra alınacak önlemlerin hazırlanmasını tehlikeye sokacağı, askeri ve politik yuymuşa alanında harcanan çabaların ciddi bir darbe indireceği belirtiliyor.

Bildiriye dünyadaki tüm barış yanlısı güçleri derhal bu planları bozacak eylemlere girişmeye çağırıyor.

Mao'cu Politikanın tarihsel kökleri ve özü 4

Pekin yöneticilerinin dış politikalarının hegemonist ve iki yüzlü özü, Asya'nın asil bu bölgesinde kendini çok iyi gösteriyor. Pekin yöneticileri dostluk ve iyi komşuluktan yana olduklarını iddia ediyor; gerçekte ise toprak istemlerinde bulunuyor, silahlı provokasyonlar düzenliyor, komşu devletleri bir birine karşı tahrik ediyor, iç ihtilaflar, kundakçılık ve ayrılıkçılık köküküyor.

Mao Çe Tung daha 1936 yılında Amerikan gazetecilerinden Edgar Snou ile konuşurken şunları söylemişti: «Çin'de dilsiz ödevi, yalnız hükümlerimizin büyük Çin duvarına kadar savunulması değil, bütün topraklarımızın geri alınmasıdır». Üç yıl sonra kurtarılan bölgelerden birinde «Çin devrimi ve Çin Komünist Partisi» adlı broşür yayınlanmıştı. Büyük dümençi, bu broşürde şunları yazmıştı: «Emperyalist devletler savaşta Çin'i yenerek, Çin'e bağlı olan birçok devletleri ve topraklarını bir araya ele geçirdiler. Japonya, Kore, Tayvan, Rükü, Penhu adalarını ve Port-Artur'u; İngiltere, Birmanya, Butan, Nepal ve Honkong'u; Fransa Annam (Vietnam) ve Portekiz gibi küçük ülke de Aomenimizi ele geçirdiler.»

Çin Halk Cumhuriyeti kurulduktan dört yıl sonra 1953'te Pekin'de «Çağdaş Çin'in Kısa Tarihi» adlı bir kitap çıkmıştı. Kitapta toprak istemleri listesi, «Kararlı bir harita basılmıştı. Emperyalistlerce sözüme «zaptedilen» topraklar arasında, Afganistan'ın bir kısmı, Nepal, Sikkim, Butan, Andam adaları; Batı Malayzya, Tailand, Vietnam, Laos, Kamboçya; Tayvan, Penhuleda adaları; Filipinler'in Suluk adaları, Japonya'nın Rükü adası, Kore, Kazakistan ve Sovyet Orta Asya cumhuriyetleri topraklarının bir kısmı, Sovyet Prömorye ve Priamurye bölgeleri, Sahalin var-dır. Mogolistan Halk Cumhuriyeti'nin topraklarına gelince bunlar devletin ismi bile anılmıyor.

madan Çin sınırları içine alınmıştır.

'50 yıllarında hele '60 yıllarında Çin basını komşu devletlere iletirilen toprak istemlerini meşurlaştırmak için muntazam yazı ve yorumlar yayınlıyordu. Eski filozofların, Çin'le ilişkisi olan her şeyin pek istikrarlı olduğu, Çinlilerin yabancılara daima özdeşleştiklerini ilişkin sözleri zikrediliyordu.

Çin sınırlarının Ts'in hanedanının en parlak devrinde Karadeniz'in kuzeyinde ve İran'a kadar birçok çağdaş devletlerin topraklarını kapsadığı tezi ileri sürülüyordu.

Maoçuların «kaybolan topraklar» olarak adlandırdıkları ve göz diktikleri toprakların en az 10 milyon 500 bin kilometre kareyi bulduğunu söylemek yeterlidir. Bu alan, Çin topraklarını bir milyon kilometre kare kadar kapsamaktadır. Bir de Pekin birçok topraklara yalnız bir zamanlar oraya Çin tüccarları ve gezginleri uğradıkları için göz dikiyor.

1978'de yayınlanan «Çin Bölgesi Atlası» başlıklı bu gün Çin toprakları kıtadan Filipinler'in kıyılarına, Malayzya'ya, Vietnam'ın güney kısmına yüzlerce kilometreye uzanıyor. Üstelik Güney Çin Denizi ve bütün takım adaları, Çin topraklarının bir kısmı sayılıyor.

Dikkate değer bir olay şudur: Pekin'in Güney-Çin denizi bölgesindeki istihlaları, hele bu bölgede zengin petrol yatakları bulunduğuna haber çıktuktan sonra çok açılmıştır. Japonya'nın, ülkesinin bir kısmı saydığı Senkaku adaları bölgesinde zengin petrol yatakları olabileceğine ilişkin haberler çıktıktan sonra Pekin bu adalara da göz dikmeye başlamıştır.

Toprak istemleri ders kitabı ve basında çıkan propaganda yazılarıyla sınırlı kalmamıştır. Yayınla planları, Çin yöneticileri tarafından defalarca resmen görüşülmüştü. Örneğin Ağustos 965'de Mao Çe Tung Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Politbüro toplantısında şu asgari ödevi ileri sürmüştü: «Güney Vietnam, Tayland, Birmanya, Malayzya, Singapur... dahil Güney Doğu Asya'yı muhakkak ele geçirmemiz gerekmektedir. Güney Doğu Asya bölgesi pek zengindir, orada zengin yeraltı kaynakları vardır. Bu bölge, ele geçirilmesi için harcamalara katlanmaya değerdir.»

Aşırı milliyetçi ve büyük devletçilik politikasına uyarak Pekin'dekiler, hayasızca şu açıklamada bulunmuşlardır: «Toprak yayılması saldırı sayılmamalı, tıpkı bunun gibi dayanışmaya değer zayıf ve ölmek üzere olan uluslar saldırı kurbanları sağlanmalıdır. Çin saldırgan tırnaklarını gösterdi ve göz diktiği topraklarda yerleşmek için silahlı güce başvurmayla hazır olduğunu hissettirdi.»

Batı Alman tankı üzerinde bir Çin askeri!

nist Partisi Merkez Komitesi Politbüro toplantısında şu asgari ödevi ileri sürmüştü: «Güney Vietnam, Tayland, Birmanya, Malayzya, Singapur... dahil Güney Doğu Asya'yı muhakkak ele geçirmemiz gerekmektedir. Güney Doğu Asya bölgesi pek zengindir, orada zengin yeraltı kaynakları vardır. Bu bölge, ele geçirilmesi için harcamalara katlanmaya değerdir.»

Aşırı milliyetçi ve büyük devletçilik politikasına uyarak Pekin'dekiler, hayasızca şu açıklamada bulunmuşlardır: «Toprak yayılması saldırı sayılmamalı, tıpkı bunun gibi dayanışmaya değer zayıf ve ölmek üzere olan uluslar saldırı kurbanları sağlanmalıdır. Çin saldırgan tırnaklarını gösterdi ve göz diktiği topraklarda yerleşmek için silahlı güce başvurmayla hazır olduğunu hissettirdi.»

Japon «Japan Times» gazetesi bu konuda şunları yazmıştı: «Parasel adaları bölgesindeki silahlı çarpışma Güney-Doğu Asya ülkelerinde büyük bir endişe doğurdu. Çin saldırgan tırnaklarını gösterdi ve göz diktiği topraklarda yerleşmek için silahlı güce başvurmayla hazır olduğunu hissettirdi.»

«Parasel adaları bölgesindeki silahlı çarpışma Güney-Doğu Asya ülkelerinde büyük bir endişe doğurdu. Çin saldırgan tırnaklarını gösterdi ve göz diktiği topraklarda yerleşmek için silahlı güce başvurmayla hazır olduğunu hissettirdi.»

«Parasel adaları bölgesindeki silahlı çarpışma Güney-Doğu Asya ülkelerinde büyük bir endişe doğurdu. Çin saldırgan tırnaklarını gösterdi ve göz diktiği topraklarda yerleşmek için silahlı güce başvurmayla hazır olduğunu hissettirdi.»

«Parasel adaları bölgesindeki silahlı çarpışma Güney-Doğu Asya ülkelerinde büyük bir endişe doğurdu. Çin saldırgan tırnaklarını gösterdi ve göz diktiği topraklarda yerleşmek için silahlı güce başvurmayla hazır olduğunu hissettirdi.»

«Parasel adaları bölgesindeki silahlı çarpışma Güney-Doğu Asya ülkelerinde büyük bir endişe doğurdu. Çin saldırgan tırnaklarını gösterdi ve göz diktiği topraklarda yerleşmek için silahlı güce başvurmayla hazır olduğunu hissettirdi.»

«Parasel adaları bölgesindeki silahlı çarpışma Güney-Doğu Asya ülkelerinde büyük bir endişe doğurdu. Çin saldırgan tırnaklarını gösterdi ve göz diktiği topraklarda yerleşmek için silahlı güce başvurmayla hazır olduğunu hissettirdi.»

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

TYS Tavırsız mı?

Seyit NEZİR

Yarın 14 Ekim seçimleri yapıyor. 29 ilde ve metropol şehir İstanbul'da seçmenler, tarihsel denilebilecek bir karar arefesinde bulunuyor.

Tarihsel, çünkü ülkenin dört bir yanında, işçiler, emekçiler, aydınlar, sanatçılara, topyekün demokrasi güçlerine yönelik saldırılar, ekonomik, siyasi, ideolojik, kültürel, dört cepheden anti-demokratik başlıklar azgınlaşarak sürüyor. Olanlar karşısında CHP hükümeti, kararsızlıkta, yetersizlikte, ağır kalmakta adeta ısrar ediyor. Seçimler sonrası için tezgahlanan ara rejim gerçekleştirilinceki sermayenin şimdiden yedeğinde. Gelişmelere karşı sızlanmaktan başka birşey yapamaz duruma düşmüş olan CHP, demokrasi-nin hiçbir boyutunu uygulamaya yönünde atım atmadığı ve üstelik, verolan demokratik hak ve özgürlükleri kitlelerden esirgeyerek sağdan gelen saldırıları azaltma ve daha aylar öncesinden «sağ oylara» yönelme çabalarına hız verdiği halde, işçilerden, emekçilerden, aydınlardan oy isteyebilmektedir.

Öte yanda sosyalistler, bütün halk güçlerinin birliği ve sosyal demokrasiyi aldattırmaları, faşist saldırılara, baskıcı rejim şartlanlıklara karşı demokrasiyi savunmak için ileri atılmış bulunuyorlar. Sikiyönetime, yasadışı engellemelere göğüs gereker emekçilere sosyalizm, demokrasi mücadelesinin sesini götürmeye çalışıyorlar. Yurt çöktürme, yalnızca seçmelere yönelme değil, demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesinin uzun erimdeki amaçlarına yönelik, kalıcı güç ve eylem birlikleri doğrultusunda, idelki adamlar atılıyor. Seçimleri, demokrasi mücadelesinin bir alanı haline getirmenin etkin ve güçlü örnekleri yaratılıyor. Demokrasi mücadelesinin yalnızca siyasal planda değil, tüm hak ve özgürlükler planında yaygınlaşmasına yönelik çabaların hızlandırıldığı görülüyor.

Demokratik kitle örgütleri, bu olumlu gelişme karşısında ses-

sizliği geride bırakarak tavırlarını belirliyor, emekçilerin seçimlerdeki kararına olumlu yön vermedeki etkinliklerini seferber ediyor, seslerini yükseltiyorlar. Bu ses, giderek bütün aydınların sesi olmaya doğru büyümeliyken; sanatçı örgütlerinin, özellikle yazarlar örgütünün susmayı seçmekte oluşu, «kitlelerin bilinç düzeylerinin yükseltilmesinde kendilerini etkin, yer yer öncül rol» verenlerin, emekçilerde aydınlarla ve sanatçılara beslenen geleneksel güveni sarmaya yol açıyor.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi «bağımsız» Konya milletvekili adayları Hasan İzzettin Dinamo, Gerçek gazetesinin bugünkü (11 kim) sayısında, kendisiyle yapılan röportajda şöyle diyor: «İ-yi niyetli olduğumu gördüğüm bir parti var ortada. Solun birleşmesinde, büyük solun yaratılmasında, büyük sosyalist partiye giden yolda gösterdiği çabaları bir çakılıta da ben koyayım dedim. (...) Bu yönde başlatılmış olan gerçek çabalara katılmakla, halkın sosyalizme güvenini biz de olsa artacaksa, bundan kaçamamalıyız.» Dinamo bu sözleriyle ve her biri tarihsel sorumluluğu dile gelişi olan tüm cümleleriyle, aydınların, yazarların önünde duran somut görevlerin altını çizmiş oluyor. Yine şöyle diyor: «Kimi arkadaşlar olumsuz buldu beni. Desteklemeyiz, dediler. Yapayalnız kalırsın ha! Biz seni öyle küçük partilerin adamı olarak görmek istemiyoruz.» Böyle demiş Dinamo'ya kimi arkadaşları. Kendilerini her zaman siyasal mücadelenin üzerinde, yüksekte bir yerde görenler böyle diyorlar. «Hangisi büyük?» demiş Dinamo! Demek ki, siyasal sorumluluklarını yerine getirmek için kimileri büyük parti istiyorlar. İyi ama Dinamo, bu büyük partiye giden yolda atılan olumlu adımlara güvence, etkinliğine katkıda bulunmak istiyor, daha ne? Olur mu, hele o partiyi gördün, biz ondan sonra adam atarız. Peki bu süreç hızlandıkça, kitlelerin birlik ta-

lebinin hayat bulup hedefe varmasında senin hiç mi sorumluluğun yok?

Sanatçılar, yazarlar, tüm aydınlar, kendilerini ne politikanın dışında, ne de üstünde görmekle tarihsel görevlerini bütünlümlü olurlar. Tezisine, emekçilerin hızla sosyalizme yöneldiği koşullarda, siyasal tavırlarını kendilerine saklamayı herkeşe mal ettikleri ölçüde bu görev bütünlenecektir.

Tarihsel görev, halk güçlerinin, sosyalistlerin birliği doğrultusunda seçimlerin etkin bir platform haline getirilmesi çabalarına gicmeden katılmaktır. Kitleler, «CHP mi, sosyalistler mi» seçimi yaparken yazarlardan etkilenenlerse, bunun azımsanılmayacak bir etkisi olacaktır, geride durmak neyin nesini? İleri atılanlara sırtını dönmek de ne si?

Türkiye Yazarlar Sendikası'nın, yaşanan süreçte tavırsız kalması burjuva hesaplarına yarayacaktır. Tavr, sosyalistlerin, öncelikle sosyalistlerin ve halk güçlerinin desteklenmesi olacaktır. Bu tavr, öbür sanatçı örgütlerini, aydınları da derinliğine etkileyecek bir adım olacaktır. Bu tavrı takınırken, TYS'nin tabanında CHP'ilerin olduğu, onların küstürüleceği kaygısı yerisizdir. Çünkü onlar da CHP'nin sanata ve yazara karşı uygulamalarını görmüşler, gerçekte CHP'ye küsmüşlerdir.

Umulur ki, yazarlar örgütü, bu yazının baskıya girmekte olduğu sıralarda, bu demokratik sorumluluğunu, tarihsel görevini yerine getirmiş olacaktır. Onikiye çeyrek kala da olsa, kimi durumlarda ivedi karar verme yeteneği, kişilerin ve kurumların saygınlık kazanmasını, halkın güvenini pekiştirmeyi sağlar.

Henüz gecikmiş değildir, beki de gerçekleri gecikmiş olu-

Bundan işe kazançlı çıkacak olan, işçisi, emekçisi, aydını ve sanatçısıyla tüm ilerici olacaktır.

Sanat-Edebiyatta Resmîlik ve «Memur Sanatçılar»

Fahrettin DEMİR

Toplumsal olguların tümünde olduğu gibi, sanat-e-debiyat alanında da, sınıf ölçütünden ve sınıfsallıktan bağımsız olarak düşünemeyiz. Sınıflı toplumların temel gerçekliği, değişik sınıfların ekonomik, toplumsal ve siyasal çelişki ve çatışmalarının dinamizmiyle arenalardır. Eğer toplumda sınıflar varsa, ve toplumsal düzen olarak bir sınıf egemenliği yaşıyorsa, hayatın her alanında sınıf mücadelesinin geçerliliğini kabullenmek zorundayız. Gerçekte, toplumsal oluşumu sınıf mücadelesinden izlememek, hangi alanda olursa olsun, bizi, burjuva ideolojisinin değişik görünümü ve birbir çehreli tuzaklarına düşmekten kurtaramaz. Sınıfsallık pusulasını elden bırakmamak, işçi sınıfı biliminin ilk ve temel ölçütüdür.

Bir toplumun sanatı, edebiyatı, hukuku... vb.'e toplumdaki geçerli olan toplumsal-ekonomik yapıya dayalı olarak biçimlenir. Bir başka deyişle, toplumsal pratik üstünde yükselir.

Ne var ki, kimi zaman ekonomik-toplumsal yapı ve onun üzerinde yükselen sanatsal ideolojik ilişkisi, tersyüz edilmeye çalışmıştır. Temel ekonomik-toplumsal yapının belirlediği sanatsal ideolojik yerine, istenilen toplumsal-ekonomik yapıya uyandırılacak bir sanatsal biçimleme yaratılmaya çalışılmıştır. Burada, bilimin öngördüğü karşılıklı etkileşim değildir, sözkonusu olan. Doğrudan doğruya, sanatsal ideolojik «toplumsal» ekonomik yapının «olması» gereken ideal parçası olarak düzenleniyor. Yani diyalektik yasası tersten çevriliyor.

İşte burada, e belirlen örneklerine Cumhuriyet dönemi edebiyatında rastladığımız, «Sanatta resmîlik ve e-

debiyatın resmîleştirilmesi» olgusuna karşılıyoruz. Bu, Cumhuriyet dönemiyle birlikte yerleştirilmeye çalışılan Burjuva ideolojisinin sanatsal biçimlenişini olarak değerlendirilebilir. İktidar, resmî ideolojik olarak alınan burjuva ideolojisinin başka, tüm ideolojik biçimlerine sanata-debiyat alanını kapatıyordu. Sadece resmî burjuva ideolojisi doğrultusundaki yaratımların değerlendirilip desteklenmesi ve bu ideolojinin yaygınlaştırılması amaçlanıyordu. Ayrıca bu, resmen devlet eliyle yapıyordu.

1934 tarihli «ÜLKÜ» dergisinin 7. sayısında hangi nitelikleri taşıyan sanatsal girişimlerin desteklenip korunacağı, bir sanat yapımının hangi nitelikler itaşaşa destekleneceği açıklanıyor. Bu «destek» sözcüğünün hangi anlam geldiğini açıklamaya gerek yok sanırım. Çünkü görülen örnekler bu «destek»in maddi ve manevi her türlü çıkarı içerdiğini yeterince açıklıyor.

Ö dönemde devletçe resmen finanse edilen Halkevleri'nin yayın organı «ÜLKÜ» dergisi şöyle diyor: «Hususiyetle millet ve vatan sevgisini, inkılabçılık heyecanını kuvvetlendirecek eserler; Türk Tarihi'nin büyük anlarını, kasabalarını, köylerini, tabii güzelliklerini tasvir ederek ayrı ayrı her köşesini tanıtan ve sevdiren, taassubun, batıl itikatların, fena göreneklerin çirkinliklerini ve güllüncüğünü ortaya koyan, ahlak yükselişini her sahada güzel örneklerle gösteren, halkçılık sevgisini aşılayan ve ruhları o büyük yola yönelten yazılar...» (Aktaran, Kemal Karpat, Türk Edebiyatında Sosyal Konular).

İşte Ahmet Kutsî Tecer'e:

«Orda bir köy var uzaktaki
O köy bizim köyümüzdür
Gitmek de, gelmek de
O köy bizim köyümüzdür.»

şirini! yazdırın bu direktifler ve onun peşinden gelen «ayhık memur sanatçılık» istehi olsa gerek.

Bu, burjuva ideolojisi doğrultusunda verilen direktifler ve özendirmeler, gerçekte de bir «memur sanatçı» kasağı doğurmuştur. Devlet tarafından kayırılmış, memurluklar, elçilikler verilmiş, yüklü dânyahalklara «icra-i sanat» etme yolunu bulmuşlardır. Gerçi Cumhuriyetten önce de aynı ölçü geçerliydi. Bir farkla ki, o zaman ödüle «padışahım çok yaşa» diye diye, padışah, vezirlere «kaside»ler, düzenlerin istihka kiydi, şimdi ise, «burjuvazi çok yaşa» anlamında çiğrişan sanatçılar kayırılıyor.

Ve bu tür sanatçılar yıllarca resmî edebiyatın baş kişileri olma özelliklerini yitirmedi. Ders kitaplarına girtiler, kitapları devletçe basıldı, toplumun «seçkin» sanatçıları olarak, sırtını egemen devlet otoritesine dayaman rahatlığını duydular.

Bunun yanında egemen ideolojinin «memur sanatçısı» olmayı kabullenmişler kovuşturulmaya uğradı, adım adım izlendi, zindanlara atıldı. Sabahattin Ali gibi öldürüldü.

Resmî görüşün sözcülüğünü yapan bu «memur sanatçılar» burjuvazi, ödül olarak dağıttığı «ülfe»lerden de yoksun bırakıldı. Örneğin, Cumhuriyet'in 20. yılı için düzenlenen ödülleri kimlere verildiğine bakmak bile yeterlidir. Cumhuriyet'in 20. yılı için konulan ödülleri şöyle dağıtılmış: Mistik bir öz ta-

Devamı s. 3, sütun 1'de

Siyasal Birliğin Genel ve Özel Temeli

Sosyalizm mücadelesi birlik temelinde dayanır. İşçilerin birliği olmaksızın sosyalizm mücadelesi verilemez. İşçilerle köylülerin birliği olmaksızın sosyalizm mücadelesi başarıya ulaştırılmaz. Tüm emekçilerin birliği olmaksızın demokrasi mücadelesi başarıli olamaz. Tüm ulusal güçlerin birliği olmaksızın emperyalizm karşısında başarılı bir bağımsızlık mücadelesi vermek mümkün değildir.

Görülüyor ki, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin belirleyici temeli birliktir. Emekçi sınıf güçlerinin birliği zorunludur.

Birliği zorunlu kılan, toplumun emekçi kesimlerinin farklı güncel talepler peşinde olmalarıdır. Değişik emekçi toplun kesimleri, farklı ekonomik koşulları yaşar ve bilinci buna göre biçimlenir. Genel bilinç emekçi olmaktan dolayı ortak özelliktedir ama somut güncel talepler düzeyindeki farklılıklar, farklı mücadele yöntemlerini ve siyasal tutumları gündeme getirir.

Bunun da ötesinde, emekçi sınıfların bir araya gelmelerinde belirleyici rol oynayan işçi sınıfının birliği sorunu vardır. İşçi sınıfı eğer örgütlenme ve politika izleme bakımından bütün değilse, güçleri dağılmış demektir. Dağınık güçlerin birleşememesi işçi sınıfının mücadelesi başarıya ulaşamaz.

İşçi sınıfını bölen, dağıtan maddi ve politik faktörler kapitalizm tarafından yaratılır. Üretim sürecinin farklı alanlarında çalışan işçiler, öncelikle farklı sömürü yöntemleri yaşarlar. Farklı farklı üretim yordamıyla karşılaşılır. Nisbeten farklı çalışma sorunları belirir. Ücret eşitsizliği ve işçilerin bir kesimini diğerinden farklı kılan sonuçlar ortaya çıkar.

Bunun gibi başka maddi faktörler de işin içine girer. Örneğin, aynı kapitalist pazar içinde çalışan işçiler arasında milliyet ve ulus farklılıkları olabilir. Bu, geleneksel kültürel farklılıklar, farklı düzeylerde sınıf bilincinin oluşmasına yol açabilir ve açmaktadır. Ulusal ön yargılar yüzünden işçiler birbirlerine uzak durabilirler. Onların bu papay ayrılıklarını burjuvazi sürekli olarak körükler. Hatta çoğu zaman bu ayrılıklar daha da zenginleşir. Değişik mezheplerden işçiler ortak sınıf bilincini benimsemekte zorluk çekerler.

İşçileri bölen, onların sınıf gücünü dağıtan bu faktörlere burjuvazinin bilinci ve politik çabaları da katkıları işçi sınıfının birleşmesini önlemek için propaganda,

zor ya da satın alma yoluyla sınıf içinde ayrılıklar yaratmak ister. Bunlardan bazıları, faşist ya da din temelinde dayanan sendikalar kurduklar ve işçileri zorla bu sendikalara girmeye zorlamak olur. Bazıları da, işçilerin bir kısmına daha yüksek ücret vermek, onlara bazı siyasal imtiyazlar tanımak olur. Böylece burjuvazi, işçi sınıfı içinde bir kesimi yemına almaya, eğittiği ve beslediği bu kesimin yardımıyla işçi hareketini sendikalarda kontrol etmeye çalışır.

Burjuvazinin kendi eliyle yarattığı ve işçi hareketi içinde en derin etki yaratan faktörlerin başında sosyal demokrat siyasal akımlar gelir. İşçi aristokrasisi denen işçi kesimi eliyle yürütülen bu politikaya, henüz sınıf bilincine tam olarak ulaşmamış olan işçiler kapılabilir. Böylece işçi hareketi, bilimsel sosyalizmin dışında bir başka sosyal reformist siyasetin peşine takılmış olur.

Türkiye'de bu en derin bölünmüşlüğe rastlanmaz. Yani, işçi hareketi içinde örgütlenmiş bir sosyal demokrat siyasetten söz edilemez. Sosyal demokrasi işçi hareketi içindeki varlığı sadece politik etki düzeyindedir. Bu nedenle yaypıdır ve aşılması mümkündür. Bütün bunlardan sonra, işçi sınıfının birliğini gereği üzerinde durulabilir.

Kapitalizm işçileri ne kadar bölse bölsün, onları tek bir maddi konuda birleştirmeden edemez. Bütün işçi kitesini sömürür. Kendisi işçilerin sırtından artık değer kazanan düzendir. Tüm işçiler bu sömürü altındadırlar ve karşılıklı burjuva sınıf vardır. Ortak bir sınıfa karşı işçilerin ortak mücadelesinin temeli de kapitalizm tarafından yaratılır.

İşçilerin kapitalizme karşı mücadelesinin boyutlarından biri ekonomiktir. Bu nedenle işçi hareketinin birliği, öncelikle sendikalarda birleşme veya sendikaların ortak mücadelede birleşmeleri olarak kendini gösterir. Sınıfın ekonomik çıkarları biridir ve somut düşmanı da birdir. Bu mücadele temeli üzerinde işçiler birleşebilirler ve birleşmelidirler.

Ancak işçi sınıfının burjuvaziye ve kapitalizme karşı verdiği mücadelenin esas boyutu siyasaldır. Bu nedenle işçi sınıfının mücadelesi siyasal birliği olmaksızın başarılı olamaz.

İşçi sınıfının çıkarları tek, dünya görüşü tek olduğu için politikası veya politik örgütlenmesi de tektir. Tek olmalıdır. Eğer bir kısım işçiler burjuvazinin, bir kısım işçiler reformizmin peşinden gidiyorsa, revizyonist si-

yasetler işçi sınıfının mücadelesi içine sızabiliyorsa, bu işçi sınıfının siyasal güçlerinin dağınıklığını gösterir. İşçi sınıfı içinde, onun bilimine bağlı olmayan siyasetlerin etkisi kırılmalıdır ki, siyasal mücadele tek bir yöne, doğru yöne kanallize edilebilsin.

Deneyler göstermiştir ki, işçi sınıfının doğru siyasal örgütlenmesi de bölünmezdir. Her ülkenin kendi şartlarına uygun olarak siyasal örgütlenme gerçekleştireceği için, bu şartların ortaya çıkardığı bölünmüşlük hali de, yine ülkenin özel şartlarına uygun bir çalışmayla aşılabılır. İşçi sınıfının tek bir parti çatısı altında verilen siyasal mücadeleye kazandırılması mümkün olabilir.

İşçi sınıfının siyasal hareketinin bölünmüş, ayrı ayrı örgütlenmelere gittiği olduğu ülkelerde sosyalistlerin baş görevi, bu ayrı siyasal örgütleri birleştirmek, doğru siyasal program etrafında toplamaktır. İşçi sınıfının siyasal çıkarları ncktasında birleşen ayrı ayrı örgütlerin, örgütsel olarak birleşmeleri için çaba gösterilmelidir. Bu sağlandıkça, yani işçi sınıfının siyasal güçleri birleştirildikçe, sınıf mücadelesine öncülük eden sınıfın, öteki sınıf güçlerini kendi etrafında toparlayıp birleştirmesi de mümkün olabilir.

Türkiye'de işçi sınıfının siyasal birliği sağlanabilmiş değildir. Sol güçlerin dağınıklığından öte, sosyalist güçlerin dağınıklığı söz konusu olan. Ve sosyalist güçlerin dağınık olması, sol güçlerin bir araya gelmelerini zorlaştırmaktadır. Bunun için baş görevlerden biri, sosyalist hareketin birliğini, sosyalistlerin birliğini sağlamaktır.

Kuşkusuz bunun için de bir mücadele, ideolojik ve politik mücadele vermek gerekir. Doğru siyasi programı tesbit etmek, hayata geçirmek ve kabul ettirmek gerekir. Sosyalistlerin birliği, pazarlıkları bir araya gelmek değil, aynı politik görüşleri ve ideolojileri paylaşmakla mümkün olabilir. Bu, onların örgütsel birliğini de hazırlar.

İşçi sınıfının siyasi hareketinin birliği, sorunun örgütsel planda çözülmesi, önce sosyalist güçlerin birleşmesi olduğu için, sınıf mücadelesinin önderlik sorunu da çözülmüş olacaktır. Önderliğe kavuşmuş sınıfların, emekçilerin mücadelesi ise, daha başarılı sonuçlar elde edecek ve toplumu sosyalizme kadar götürecektir. İşte bu hayati sorunu göz ardı etmek ve sosyalistlerin birliği meselesini küçümsemek, bu aşamada işçi sınıfına karşı işlenmiş günahların en büyüğü olur.

İşçi sınıfımızın baş düşmanı emperyalizm ve yerli tekellerdir

Günümüz dünyasını tanımak, emperyalizm ve tekel olgusunu tanımlamasızın imkansızdır. Sosyalizmin karşısında belirleyici düşman emperyalizmdir ve emperyalist kampın belirleyici ekonomik gücü tekellerdir.

Dünyanın kapitalist kampında, sisteme egemen olan, sistemin ekonomik nabzını elinde tutan, bir kaç emperyalist ülke ve bu ülkelerin tekelleridir. Emperyalizmin egemenliği tekel egemenliği olarak da anılabilir.

Tekeller, ekonomik gücün, yani sermayenin, yoğunlaşması ve bir avuç kapitalistin elinde toplanmasıyla oluşmuştur. Bugün tekeller, sonucuk oldukları yoğunlaşmayı da ha da artıran bir rol oynamaktadırlar. Tekellerin ortaya çıkışı bir rekabet süreci

inde olmuştur. Şimdi rekabet yeni bir temel üzerinde devam ediyor. Tekeller arasındaki rekabet.

Böylece, kapitalist sistem içindeki çelişkiler, tekellerin arasındaki çelişkileri yüzünden büyüyor. Ama dünyanın temel gelişmesi, bu tekellerin egemenliği altındaki kapitalist kampla sosyalist sistem arasında kalıyor.

Bunun için «dünyadaki bütün politik ve ekonomik olaylar, salt kapitalist barış içinde olmaları da, sosyalist ülkelerle kapitalist ülkeler arasında olmaları da, dolaylı ya da dolaysız olarak tekel olgusuna bağlı kalmaktadırlar.

Türkiye gibi, kapitalist kamp içindeki bir ülke olarak da doğrudan tekellerin etkisi ve egemenliği altındadır. Tekelci güçlerin Türkiye üzerindeki egemenliği, onların birbirlikçisi yerli tekellerin de katılımıyla somutlanır. Türkiye'de sömürü çarkları işte bu emperyalist tekeller ve yerli işbirlikçileri eliyle işler. Yerli tekeller elinde küçümsemeyecek bir ekonomik yoğunlaşma ve sermaye birikimi gerçekleşmiştir. Türkiye'nin ekonomik yapısına bugün damgasını vuran, emperyalizme bağımlı tekelciliktir.

Özellikle son on yılın ekonomik ve politik olayları, tekellerin hayatımızdaki ağırlığını fazlasıyla duyurdu. 12 Mart, tekelcilerin isteği üzerine gerçekleşti. Bugün bir ara rejim ya da demokratik olmayan yönetim biçimleri peşinde koşan onlardır.

Aralarındaki rekabet, tekel gruplarının farklı örgütlenmelerini doğurmuştur. Bugün Türkiye'de ekonomiyi egemen olan tekel gruplarının oluşturduğu odaklar oldukça fazladır. Ama, düzeni koruma çerçevesinde kendi aralarında ortak örgütlenmeleri de vardır. Sermayenin emekçi sınıflara karşı ekonomik ve siyasal saldırılarının kaynağı bu tekel örgütlenmeleridir.

Tekel olgusunu Türkiye'de bankacılık alanında da görmek gerekir. Türkiye'nin mali hayatını üç büyük banka elinde tutuyor. Bu bankaların sanayicilerle sıkı ilişkileri ötesinde ortaklıkları var. Bundan da öte, bankalarla sanayiciler, sadece ortaklık düzeyinde değil, sahiplik düzeyinde de iç içe geçmiş durumdadırlar. Tekelcilik, banka ve sanayi sermayesinin ortak bir kompozisyonudur zaten.

Bugün Türkiye'deki tekelci örgütlenmelere, emekçi sınıf mücadelesi açısından bakmakta yarar vardır.

Herkes bilir ki, on binlerce işçinin, hem de Türkiye'nin en ileri işçilerinin karşısında MESS diye bilinen tekel örgütü vardır. Metal işçileri, özellikle bu birleşik tekelci güce karşı savaşmak zorundadırlar. MESS patronları, her biri kendi alanında tekelci bir işletmedir. Tekelci olmayanlar ancak bunların himayesinde ve denetiminde, onların yanında yaşama şan-

sı bulabilirler. Tüm sanayicileri çatısı altında toplanmaya çalışan TÜSİAD vardır. Sanayici işadamlarının derneği olan TÜSİAD ekonomik sorunlara siyasal iktidarlara yön verir. Onların politikalarını belirler.

Hür Teşebbüs Konseyi ise bir başka tekel grubunun çıkarlarını korur. AP'li tekelcilerin has örgütüdür. Politik hayatımızda da önemli bir yeri vardır.

Odalar Birliği tekelcilerin resmi örgütlenmesidir ve bütün tekel gruplarının siyasal ve ekonomik sözcüsüdür.

TİSK de (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) buna benzer bir örgütlenmedir ve tekelcilerin çıkarlarını gözetmektedir. Bütün bu tekel gruplarının ya bankaları vardır, ya da bankalarla ortaklık hallededirdir.

Burjuva hükümetler, ithalat politikasından ücret politikasına kadar bütün tutumlarını, bu tekel gruplarının önerilerine göre sapıtlarlar. Çalışanların, milyonlarca emekçinin hayatı çıkarları, siyasal ve ekonomik planda hep bu tekelci organizasyona tabi kılınmak istenir.

Tekelciler sadece kendi zümresel örgütlenmeleriyle de yetinmezler. Diğer tekel dışı burjuva kesimleri, hatta orta tabakaları da denetimleri altında tutmanın biçimlerini bulmuş ve yaratmışlardır. Örneğin: Tarım kapitalistlerinin hükmettiği Zirrat Odaları Birliği, sözde tüm üretici köylülerin sözcülüğünü yapar görünür. Ama izlediği politikalar büyük toprak sahiplerinin çıkarlarını yansıtır. Taban fiyatlar ve ihracat politikası bu örgütün önerilerine göre ve üreticileri zarara sokacak biçimde belirlenir.

Tekelcilerin diğer emekçi kesimleri de denetim altına aldıkları örgütleri vardır. Esnaf ve Sanatçılar Konfederasyonu, tekelci çıkarların korunması için, küçük esnaf yığınlarının hapsedildiği bir örgütlenmedir. Bütün bu mekanizmalar, üst düzeyde tekelci çıkarlarda birleşirler.

Yoksul köylü yığınlarını tekelci sömürünün içinde tutmak için siyasal iktidarlar eliyle oluşturulmuş kooperatifler, kırsalda tekelci sömürünün araçlarıdır. Fisko-Birlik, Ant-Birlik, Tarık, Çukobirlik, Tarım Satış Kooperatifleri, hep üretici köylülüğü tekel çıkarlarına bağımlı kılmanın birer aleti olarak iş görmektedirler.

Demek ki, iğneden ipliğe, petrolden otomobile kadar halkın ihtiyaçlarının üretimi ve dağıtımını bir avuç tekel grubunun elinde. Bu durum, üretim araçlarının tekelci mülkiyet elinde yoğunlaşmış olmasından. Tekelciler bu egemenliklerini, emperyalist temellerle sıkı bir işbirliği halinde yürütürler.

Radyo TV

TV

15.45 Haberler — 15.50-17.57 Seçim Konuşmaları: 15.53 AP — 16.06 MHP — 16.19 TSİP — 16.32 SDP — 16.45 TİP — 17.08 CGP — 17.21 CHP — 17.34 TBP — 17.47 MSP — 18.00 Filiper: Dizinin «YENİ DOSTLAR» adlı serüveninin birinci bölümü yayınlanacak — 18.30 Başkent Ankara: Programda Ankara'nın başkent oluşu ve bugünkü durumu anlatılacak — 19.00 Müzik — 19.15 Uzun Yol: Dizinin «KRALIN VİCDANI» adlı son bölümü yayınlanacak — 20.00 Muppet Show: Programın koruk sanatçısı Phyllis Diller — 20.30 Haberler — 21.15 Unutulmuşlar: Dizinin 6. ve son bölümü devrinin ünlü operet sanatçısı Şevkiye May'ın yaşamını konu alıyor — 22.00 Eğlence — 23.00 Baretta: Bu akşamki bölümün adı «Ye Kürküm Ye» — 23.45 Haberler.

TRT-1

05.00 Açılış — 06.02 Günaydın — 07.30 Haberler — 09.02 Çocuk Saati — 10.01 Arkası Yarın — 10.30 Hafta Sonu — 13.00 Haberler — 15.00-18.00 Seçim Konuşmaları — 19.00 Haberler — 20.15 Çocuklarımız ve Biz — 20.30 Dinleyici İstekleri — 22.02 Hafif Müzik — 23.00 Haberler — 23.10 Cumartesi Pazarı — 01.00 Kapanış — 01.05-05.00 Gece Yarısı.

TRT-2

08.00 Açılış — 08.02 Gün Başlıyor — 09.20 Gönül Telimizi Titretenler — 11.00 Türkiye Tarihi — 12.15 Kadınlar Topluluğu — 13.00 Haberler — 14.00 Türk D'i Kurumu Öykü Ödülleri — 15.00 Dilden Dile — 15.50-17.47 Seçim Konuşmaları — 18.00 Okulda Müzik — 19.00 Haberler — 20.30 Haftanın Ülkesi — 21.00 Müzik Söyleşileri — 23.30 Haberler — 23.55 Kapanış.

TRT-3

07.00 Açılış — 07.02 Güne Başlarken — 08.00 Sabah Konseri — 10.00 Müzik Stüdyosu — 11.00 Öğleye Doğru — 13.00 Müzik Kögesi — 15.50-17.47 Seçim Konuşmaları — 20.00 Dünden Bugünden — 22.06 Gecenin Getirdikleri — 23.00 Cumartesi Konseri — 24.00 Gece ve Müzik — 01.00 Kapanış.